

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjor, 2'50

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

La minoria parlamentaria Republicana A LA NACIÓN

INFRINGIENDO deberes de consideración y respeto á las Cortes, en vez de citar á domicilio á diputados y senadores, como ambas Cámaras acordaron, ha publicado la *Gaceta* el real decreto de suspensión de sesiones, invocando algún precedente fácil de hallar, aquí donde tanto abunda para todo lo malo.

Y en verdad que jamás estuvo más clara la obligación de dar explicaciones acerca de una crisis irracional por lo inoportuna y antiparlamentaria; pero cuyos inconfesables orígenes son de todo punto conocidos.

Esa crisis se ha hecho, más que contra los republicanos, contra la nación. Ha causado terror que á nuestro triunfo de Abril siga otro, mayor en Noviembre; y, con absurda ceguedad se ha creído discreto, justo y prudente prepararse á hacer las elecciones municipales por los viejos procedimientos,

cerrando de golpe y en mal hora el paréntesis abierto por el Sr. Maura con aplauso de la opinión pública, mas visto con alarma y pena por quienes estiman que la falsedad y el fraude bastan á cimentar el prestigio de su poder; estableciéndose de esta suerte una interinidad arbitraria que no ha de merecer la aprobación de nadie, salvo de sus autores y favorecidos, algunos de éstos á título de relaciones palatinas. Los republicanos se dan por notificados y se aperciben á la defensa del derecho.

Pendientes de la aprobación del Parlamento quedan proyectos de ley que el Gobierno derribado consideró urgentísimos; y ya se habla de hacer por decreto lo que debe hacerse por ley, procedimiento que, como ministro de Hacienda condonó el Sr. Fernández Villaverde, y que ahora no debe tener por bueno como presidente del Consejo.

Mayor gravedad entraña, y más vigorosa condenación merece, la situación creada á las fuerzas de mar y tierra que desde 1.º de Enero último carecen de existencia legal.

Violado el art. 88 de la Constitución, según el cual «las Cortes fijarán todos los años, á propuesta del rey, la

fuerza militar permanente de mar y tierra», y en flagrante olvido el tercero, conforme al que «todo español está obligado á defender la patria con las armas cuando sea llamado por la ley», queda agravada la infracción constitucional y privado el Gobierno de todo fundamento legal para fijar en 1.º de Septiembre próximo el contingente de hombres que deba ser llamado al servicio.

Menospreciada la dignidad de las Cortes, violada la Constitución en aquello mismo que es base de las libertades públicas; los que subscriben protestan energicamente contra lo que consideran como el funesto retoriar de los *obstáculos tradicionales* que determinaron la Revolución de 1868.

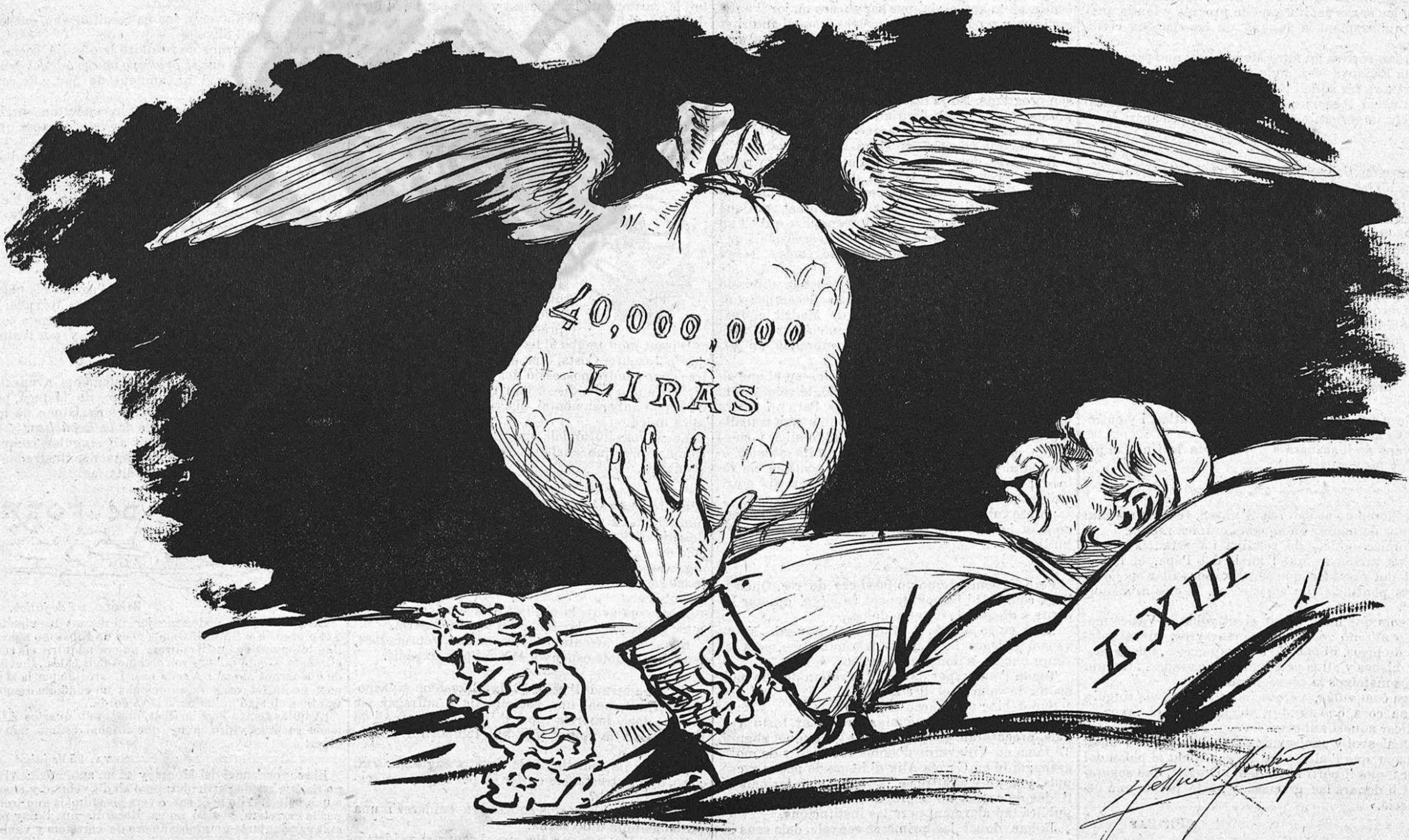
Madrid 22 de Julio de 1903.

Nicolás Salmerón y Alonso.—Melquiades Alvarez.—Jaime Anglés.—Gumersindo de Azcárate.—Pablo Barberé.—Vicente Blasco Ibáñez.—Juan María Bofill.—Joaquín Costa.—Nicolás Estévez.—Fernando Gasset.—Adolfo Gil y Morte.—Donato Gómez Trevijano.—Emilio Junoy.—Rafael María de Labra.—Alejandro Lerroux.—Manuel Llano y Persi.—José Lletget.—Ramón Mayner.—Emilio Menéndez Pallarés.—Miguel Morayta.—José Muro.—Julián Nougués.—Leonardo Ortega.—Manuel Pereña.—Francisco Pi y Arsuaga.—Jacinto Octavio Picón.—Rafael Prieto y Caules.—Calixto Rodríguez.—Constantino Rodríguez.—José María Vallés y Ribot.—José Zulueta.

LA SENMANA DE DIJOUS Á DIJOUS

QUALSEVOL foraster que l' altre dissapte al dematí hagués arribat á Barcelona, lo menos s'hauria figurat qu'estava amenassats d'una terrible invasió extrangera.
¡Quina exhibició de forças per tot arreu!

L'últim moment

..... Y l' ànima se 'n va pujar al cel!...

Una cosa es predicar...

—Caríssims germans: No hi ha res al món tan feo com robar...

Civils per aquí, civils per allà, la policia per la dreta, la *secreta* per l'esquerra...

No més faltava l'artilleria rodada al Pla de la Boqueria y 'l Pelayo fent maniobras al surtidor de la plassa Real.

Y en resum, per què tot aquest aparato bélich?

Perque á la plassa de Toros de la Barceloneta s'hi celebrava un meeting obrer, organitzat per 70 soviets que demanaven al govern la llibertat dels traballadors presos ó detinguts en diverses poblacions d'Espanya, ab motiu dels freqüents conflictes qu'entre 'l capital y 'l trabal s'ocasionan.

El meeting tingué lloch, y á pesar del extraordinaire del demostrar pel senyor governador y del portents luxo de sabre desplegat, l'acte terminà en mitj del ordre més perfecte.

Es d'esperar que 'l noble pensament que inspirà aquesta reunio popular, secundat ab viu interés per alguns diputats republicans que aquí y á Madrid han visitat repetidas vegades á las autoritats demanant lo mateix, obtindrà en plasso breu la satisfacció deguda.

El poble ha enraionat.

El Gobern té la paraula.

Cóm alegra l'ànim l'espectacle ofert pels elements radicals espanyols al reunir-se en distintas localitats el dia 29 del corrent pera celebrar l'aniversari de la publicació de la llei Mendizábal, qu'expulsá d'Espanya á totes las ordres religiosas!

A Madrid, á Barcelona, á moltes altres poblacions s'han celebrat meetings y vellilladas, ahont, ab virils accents, s'ha exigit la reproducció d'aquella llei redemptora que, en moments verdaderament critics, salvá á Espanya de la ruïna.

Seixanta sis anys han passat desde llavoras, y á pesar del temps transcorregut, durant el qual hem vist enfonsar tronos, cambiar-se reys y neixen y morir tota mena de institucions, respecte á aquest punt sembla que no hagi variat res.

Els mateixos frares que llavoras se 'ns menjaven se 'ns menjaven avuy; la mateixa onada negra qu'en aquella època memorable invadía la pobra nació espanyola, tacantla als horrors de la guerra civil y convertintla en escarni y vergonya d'Europa, la mateixa onada la cubreix avuy, pretenent ofegar totes las seves aspiracions de progrés y fentla anar ignominiosament á la quà de les nacions civilizadas.

Quán sortirà un altre Mendizábal que sàpiga fer per la Espanya del sige xx lo que per la del sige xix va fer aquell gran home?

La nació l'espera; l'osadía de la fiera clerical exigeix imperiosament la seva prompta aparició.

Entre en Salmerón ab els seus discursos y en Costa ab las seves cartas, acabarán per fer agafar una pataleta al govern, que potser el porti á la secessió.

Las cartas de 'n Costa son terribles. Y lo pitjor es que 'l diputat aragonés no peca de mandrós y las escriu ab una facilitat qu'enamora.

En el meeting celebrat al teatro Líric de Madrid va llegir-se'n una tan tremenda y contundent, qu'en Villaverde, sens dupte per demostrar que á 'n ell no se l'intimida, va portarla als tribunals.

Y què ha succehit? Que pensantse senyarse s'ha tret els ulls. Al nostre Costa se li ha pujat la mosca al nas, y ha escrit un'altra carta tan contundent, tan tremenda, tan formidable com la primera.

Y ara que vaji 'l Gobern denunciàntashi y entre-gantllals al jutje.

Avans no li acabarà á 'n en Costa la tinta, el paper... y las agallas!...

De Roma no se sab res. S'entén, res que mereixi l'honor de figurar en aquesta crònica ràpida.

L'única noticia de relativa importància que d'allà 'ns arriba es que l'anell del Papa, el famós anell del Pescador, que serveix per sellar els documents pontificis, ha sigut robat. Ni més ni menos: robat.

Y com que ha d'haver sigut robat al Vaticà ma-teix, y allí no hi entraran trinxerayres, ni reventadors de pisos, ni tomadors de cap classe, sinó cardenals, bisbes y altres personalitats sagradas... treguin vostés mateixos la consequència.

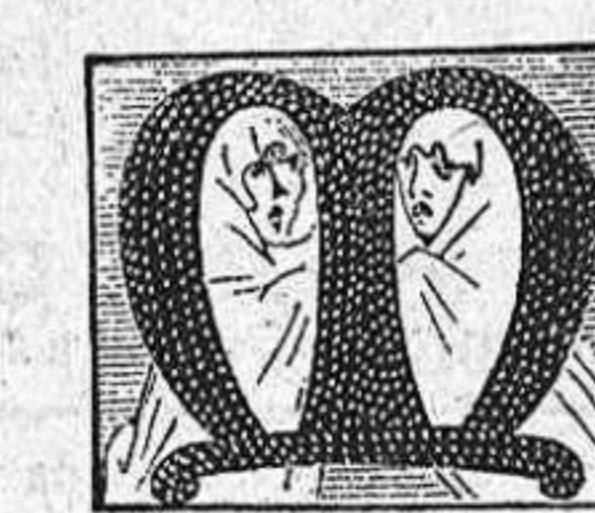
Siga com vulga, porque 'ls capellans ens tinguen alguna cosa que agrair, volém ferlos el favor de publicar aquest anuncie:

Qualsevol y qualsevol que hagi trobat l'anell del papa que l'altre dia va ser robat al palau del Vaticà, que 'l porti al cardenal Oreglia, que segurament li donarà las gracies... y hasta potser una benedicció.

PIF-PAF

AQUÍ 'LS ESPEREM

INISTERI d'estiu, ministeri de la frescura, ministeri de rayadillo, ab àquests y altres noms pel mateix estil ha sigut designat el govern que presideix en Villaverde. Y s'ha de confessar que tots li escauhen.

Ministeri d'estiu, per l'estació en que ha vingut al mon; ministeri de la frescura, perque se 'ns necessita molta, per constituir un govern mitj d'amagatosis y no tenir ni la consideració de presentar-se á las Corts á ensenyar la cara; ministeri de rayadillo, per estar format de aquesta tela barata y poc consistent.

Y encare aquest vestit no es nou de trinca, ni l'han tallat de una mateixa pessa. Està fet de retalls y de pedassos, y alguns d'aquests estan mitj esfilgarsats, y 'ls altres han perdut el color.

Això vol dir que la monarquia ha acabat la tela. Si no utilisés aquests desetxos, volen fer el favor de dirmec com aniria vestida?

**

La veritat es que la formació del nou ministeri, més que altra cosa sembla una guassa.

Perque si era difícil lligar caps ab l'anterior, si s'fea cada dia més dificultosa la permanència en el poder de la conjunció Silvela-Maura ab en Villaverde en la Presidència del Congrés (cómo ha de ser viable una solució Villaverde, donantli per compatibles a uns quants lloch-tinents de 'n Maura y de 'n Silvela?)

Dificultats hi havia avants pera sostener una situació tan antagònica. Majors seran las que 's presenten en lo successiu, per ser encare major l'antagonisme y no tenir els ministres nous l'autoritat dels capitostos de las distintas fraccions en qu'està dividida la majoria. Se comprén que 'l nou ministeri haja prescindit de presentar-se á las Corts á donar compte de la seva constitució y á formular el seu programa. No ja las oposicions, els mateixos diputats de la majoria haurán donat compte d'ell.

No s'hi ha presentat, perque ell mateix té la convicció de que no es ni tan sisquera presentable.

Revelació del disgust que ha produït entre 'ls mateixos conservadors es la dimissió del senyor Burgos del alt càrrec que desempenyava en el ministeri de Agricultura, qui al ser solicitat pera que continués en el seu puesto, va respondre qu'ell no estava disposat a prestar els seus serveys als que acabaven de consumar una traició contra 'l seu partit.

Revelació de aquest mateix disgust la dimissió del Marqués de Portago, que venia desempenyant de una manera digna l'arcaldia de Madrid, el qual al cessar en el seu càrrec pronunció un notable discurs de tremenda oposició, subratllat ab els aplausos calorosos del consistori.

El baròmetro de la Bolsa -va dir- en el que algunes veneixen perdent la seva atenció, té sens dupte importància; pero es pera 'ls menos. Pera mí y pera 'ls més, l'interès supréms es del poble que traballa y produueix. (Grans aplausos en el públic y en el banc dels conservadors). Ab quánta atenció 's mira si pujan ó baixan uns quants céntims els valors! Ab quánta indiferència 's veuen els sufriments del proletariat! (Estrepitosos aplausos.)

Pobre gobern! Tot just nascut y 'ls seus mateixos amics ja li aplican aquestas manxiulas que fan bulblofa!

**

Pero ell sembla que no fassi cas de res. Quan la llaga cou, no hi ha com tancar la boca, apretar les dents y ofegar els crits de dolor.

Això es lo que fa 'l ministeri Villaverde. No en v' son gallegos la majoria dels ministres, pera fer veure que no 's donan per entoses.

Tenen l'estiu per davant y 's refan de que molt els ha de valguer el dissimulo.

Son débils; pero farán el cor fort.

Possedidors de la màquina de donar tortura al país, procuraran ferla funcionar tot lo que pugui. Té fama en Villaverde d'home enèrgich y de molta grapa; la té en García Alix d'home de pochs escrupules, y al un y al altre se 'ls suposa encaterinats ab l'idea de acabar ab la preponderància del partit republicà tan alarmant pera las institucions.

Ja han donat las primeras senyals dels seus intents.

El dret de manifestació queda abolit. En lo suc-

cessiu no 's permetrà que s'exerceixi, en especials pels republicans.

Al dret de reunio se li posarán totas las trabas, imaginables. Dissapte's va veure á Barcelona, en el meeting de la Llibertat. El governador Rothwós, que sempre s'havia distingit per la seva serenitat y per la seva templança, que tenia la convicció de que la millor garantia del ordre era la cordura del poble, va desplegar un aparato de força inconcebible, mentres els obrers reunits en la Plaça de toros, reclamaven la llibertat dels seus companys. Ab això y ab l'intemperiança de qualsevol delegat de l'autoritat, que á cada dos per tres interrompi als oradors y amenassí suspendre l'acte, res més fácil que promoure un conflicte que tingui la seva solució ab els salvatges procediments del garrot, el mausser y las cargas de caballeria.

Diumenge's va veure també á Madrid en el meeting en que hi prengueren part principal alguns dignes diputats de la minoria republicana. Se llegí en ell una eloquèntissima carta de 'n Joaquim Costa, enumerant las gangas que deu la nació espanyola á la monarquia y senyalant alguns remeys de seguir efecte, y la carta ha sigut denunciada y 's tracta de processar al seu autor, com si pogués passarre per damunt de la seva investidura de diputat.

Aquests son els síntomas premonitoris de un proxim període de febre, del qual, n'estem segurs, no serán els republicans els que 'n sortirà pitjor lliurats.

Fins ara obravam moguts tan sols per la forsa de la convicció interna. Sosteniam que la democracia y fins la llibertat més elemental eran incompatibles ab el règim monàrquic. Sosteniam que dintre de la monarquia era totalment impossible la regeneració de la patria.

Per si 'ls arguments teòrics que aduhiem no eran bastants pera despertar la conciencia pública, ha vingut el govern Villaverde á apoyarlos y enrobutarlos ab las seves midas desatendades.

Inútil será qu'extremi 'ls procediments de forsa: ni un sol republicà deixarà de cumplir ab el seu deber, y molts elements que fins ara permaneixen indiferents ó apàtics, acabarán per sumarse á nosaltres en la lluita á que se 'ns provoca, la lluita suprema, la lluita definitiva, que 'ns brinda per premir la salvació de la llibertat y de la patria, dintre de la República.

P. K.

BATALLADAS

LS que volien sembrar la discordia en el camp republicà tenen que desenganyarse. May una agrupació parlamentaria s'ha mostrat tan unida, com ho està avuy la minoria republicana.

De aquesta unió n'és una prenda incontestable l'notable manifest que inserté en lloch preferent del present número.

Durant molt temps s'ha vingut suposant també que 'n Joaquim Costa, que, per motius de salut, no ha pogut prendre possessió del seu càrrec de Diputat, seria una nota discordant, que tendiria á formar un grup governamental, disgragat del partit republicà únic.

Enganyosa ilusió dels que volen veure'n fraccions, dels que ansian veure disgragat el bloc republicà.

En Joaquim Costa ha sigut un dels primers que han felicitat á 'n Salmerón per el seu discurs, calificant de *il·lustre amigo y jefe*.

Y en quant á las tendencias gubernamentals, el digne representant de las classes neutras, sens dubte les reservarà per després de ser proclamada la República.

Avuy com avuy, la virilitat dels seus accents està consagrada per enter á l'accio revolucionaria.

Els es qui, afrontant persecucions y processos, senyalà al poble espanyol el camí més expedit.

No s'ha atrevit l'arcade de Barcelona á proposar al Ajuntament que contribuixi á sufragar els gastos dels funerals per l'etern descans de Lleó XIII. Y la veritat siga dita: tampoch n'hauria tret res.

¿Cóm ha de contribuir la ciutat á engrerixar á un clero, que ni tractantse de fer bé pel Papa, vol traballar de franch?

De sufragar els gastos aquests va cuidarse'n una titulada Junta diocesana.

No hi tenim res que dir: ans al contrari, voldríam que aquest antecedent servís de norma pera lo suc-

cessiu. Qui vulgui funcions de iglesia, que se las pagui.

Per altra atencions més útils han de servir els fondos municipals.

Els crits de *Viva la República!* que durant el discurs de 'n Salmerón varen donar-se en el Congrés, varen ser excluïts del *Díari de sessions*.

No hi fa res.

No es possible que ningú tingui forsa bastant per excluirlos del cor y la conciencia de la immensa majoria dels espanyols.

Un dels nous ministres, en García Alix, la vigília de ser nombrat, deya en el Congrés desde 'l banc de la Comissió del Mensatge, que una crisis ministerial en tal moments seria absurd, y que un canvi de govern equivaldría á un acte de locura y fins á un suicidi.

Y l'endemà se suicidava acceptant una cartera.

Per lo tant, ja ho podém dir ab tota la veu: es un mort.

Diumenys de Madrid que algú diputat ministerial s'ha presentat á 'n en Silvela pera manifestarli 'ls seus desitjos de retirar-se de las Corts y fins de la política.

Bon síntoma!

La situació comença á ferse fàstich á si mateixa!

Diumenys de Roma que 'l cadàver embalsamat de Lleó XIII havia arribat á un estat tal de magrura, que no pesava més que 38 kilos.

[Figúrinse á què han quedat reduïts els restos de un dels Papas de més pés!

La mort, la gran igualitaria, aquesta sí qu'és l'única infalible.

A Roma s'ha deixat sentir aquests dies un débil terremoto que ha repercutit en molts punts d'Italia. Al comentarho, algú diari fa constar la casualitat de trobar-se tots els llops cardenalics en el Vaticà y exclama: *«Tindrà que veure alguna cosa 'l fenòmeno subterrani ab la mort del Sant Pare y ab les batussas dels seus successors per arramblar ab la tiara?*

Creyem que sí; el fenòmeno no es tal terremoto. Es que Lleó XIII s'estremeix de vergonya al veure 'ls desvergonyiments dels seus hereus.

El senyor Villaverde 'ns va resultant un successor del tranquil Silvela.

Ar diu que avans de resoldre la qüestió social á Catalunya, por la que se preocupa mucho este governo, precisa que hi hagi un ambient de pau y de concordia...

¿Y qué farà ell per la pau y la concordia somiadas? Envir doscents guardia civils més pera que vagin á las portes dels mitins.

Així entenen la pau els

Y un' altra f'e'l que's predica

Telegrama de Roma.—«Ha sigut robat l'anell que'l Papa portava al morir.»

perdè la serenitat y fins s'atreuva a disparar algú tiro de revolver, sense que afortunadament fessin blanc.

PAU, 21 de juliol

Causó un efecte que se sembla molt al fàstic, veure a tot un senyor arcalde republicà, y particularment a un senyor jutje que's titula democrata, republicà federal y ab ribots de lliure pensador, anant a rebre ab totes las campanilas al delegat del senyor bisbe, seguits de una porció de llanats, ab l'intent de saludarlo avants de entrar al poble...

Pregunto jo ¿estòs senyors jutjes, que moltes vegades ha dit que convindria que tothom fos de idees avançadas, es estrany que com més vell se fes més atrassat se'n torni? Vaja, alanta!

VIDRERAS, 26 de juliol

S'ha organitzat una Confraria de Hijas de María. En el seu reglament hi constava que á lo menos s'havia de anar á confessar y pendre la comunió un cop al mes; també s'prohibia terminantment anar á ballar; pero resulta que algunes Hijas blincadoras, no s'hi avançen, y allavars el carboner ho arregla de la següent manera: Que á confessar hi anés la que ho tingues per convenient y á ballar igualment con tal de que mentren bales sin, pensessin ab Déu y no's deixessin tentar pel diablo.

[Miran si es de la mániga ample el nostre carboner!]

TORELLÓ, 21 de juliol

Ab motiu de celebrarse en el carrer del Pont de questa vila la festa de la Mare de Déu del Carme, un noyet, veient que penjava un cordill ab quatre banderetas, li pegà estirada, lo que vist per un mosso de la esquadra les emprenquè còssas y bofetades contra l'infernada criatura.

Pregunté al senyor arcalde ó bé al jefe dels mossos, si es que tenen dades als que paga l'oble, ja que devant de casa del primer va passar l'cas referit y l' mosso va divertir's hi de debò com si res hagués passat.

TARRASSA, 28 de juliol

A les 6 de la tarda del dia de Sant Jaume, sortí la manifestació per conmemorar la entrada dels fiscos. Presidí el tinent arcalde, Sr. Ubach, per indisposició del arcalde president y 'ls concejals republicans, accompanyats dels coros ab estandarts y banderas. La comitiva al arribar al cementiri seria de 7 a 8.000 persones. També hi anaven un cotxe portant dues coronas de sempre-vives y una orquestra tocant marxes fúnebres. Després de colocadas les coronas, varen ferse alguns discursos molt sentits.

TARRAGONA, 19 de juliol

El dijous passat va celebrarse la professió del Carme. En ella hi anà la major part de la llera tarragonina, seguida d'unes quantes beatas, que foren la part cómica d'aquesta comèdia, puig feyan esclafir el riure á tots els espectadors. Al regressar á la parroquia, la campana qu' anunciava tal manifestació va pararse en sech; després se sentí altra volta, tocant molt més depressa per recuperar el temps perdut. ¿A què fou degut aquest incident? Crevem que l'que tocava la campana va fer això per revenjarse de no poguer anar á lluir el seu garbo pels carrers de Tarragona...

CANONJA, 26 de juliol

Uns quants il·lusions varen fer còmedies al Zorrilla. Es extrany que 'ls mateixos que han predicat tants cops contra els que van á divertir-se al teatre lo dit diumenge fossin els que presidissin aquesta festa: els tres escabots místics, accompagnats també del Ajuntament y del professor Camas-llargas.

SITGES, 27 de juliol

El periòdic carco-catalanista d'aquesta vila que s'inspira en la pudor de la claveguera del Baluart puja al quart del vicari—vulgo redacció—està tan insuls y desvergonyit com ho son els seus carbassets escriptors. No saben parlar mes que de cacichs y no's recordan de la feynada que hi va haver per treure al cacich Font en els temps del arcalde liberal Joseph Amell, quins fills ingratis fan avuy l'all-y-oli tots junts. Volen criticar y divertir-se ab els actes públics dels socialistes, y ells, i pobrets! s'han emportat enguany un feix de carbassas cada hú. Insultan al secretari del Ajuntament, persona fill de la vila honradísima y licenciat en dret, els que no poquen acabar la carrera buscan pescar una secretaria de fora com la de Olesa de Bonesvalls y Plà del Panadès; això fan aquests nens carca-catalanistes.

SERÓS, 23 de juliol

El nostre pastor místich las va empender contra tots els que llegeixen LA CAMPANA y El País, diuent que tots son uns píllols y uns pocs vergonyas y que desde que á n'aquest poble se llegeixen tants periódics de aquestos que la parroquia li afluixa tant que 'l seu estatament està sempre desert. Si la voi plena de parroquians que hi posa un cinematògraf y no li faltarà gent.

En quan á lo demés potser tinga rahó, puig com nos altres de vergonya ne gastém quan es ocasió, ja se sab que no en podem tenir tanta com els que no'n gastan may.

L'ELECCIÓ DEL PAPA

NOU SISTEMA

N'els temps primitius era 'l poble cristian qui elegia directament al Papa. Venia á ser com una especie de sufragi universal. No se sab, ó á lo menos jo ho ignoro, si 's compravon vots, si 's falsificaven actas, si 's feyan tupinadas.

Tanta democracia no devia ser massa del gust dels que remenaven las cireras,

quan els cardenals van arrogar 'l dret de nombrar-los-sols, sense intervenció del poble.

Y així han continuat fent-ho fins als nostres dies.

El Papa nombra als cardenals, y 'ls cardenals nombran al Papa. Ab lo qual tot se queda á casa.

Pero ja quina regla, á quina norma, á quina llei de conciencia se subjectan els purpurats pera cumplir el seu delicat encàrrec de donar successió al Papa difunt en la cadira de Sant Pere?

Si s'escouteu dirán que s'inspiran en els concells del Esperit Sant.

Pero això no es veritat, ó sino aquí va una prova de que faltan al sisé manament al assegurar que 'l Esperit Sant es qui 'ls inspira.

D'Esperit Sant no més n'hi ha un. Donchs bé, si l'Esperit Sant tingués interès ó emprenyo d'elevar á un determinat candidat, á tots els cardenals els sugeriria la mateixa inspiració, en qual cas l'elecció de Papa nou seria joch de pocas taules. Reunit el còclave, el candidat del Esperit Sant seria elegit unànimement, sense discrepciona de un sol vot.

¡Succeheix això per ventura? Molt al contrari. L'elecció sol presentar-se sempre emprenyadísima, y no basta un, ni dos, ni molts, vegades mitja dotzena de escrutinis, perque un candidat arribi á obtenir las dos tercieres parts de vots que son necessaris per calserse la tiara. En algunes ocasions l'elecció definitiva s'fa per cansanci ó per fastidi, dat que 'l còclave no pot sortir del Vaticà, fins y á tant que haja cumplert la seva missió, donant lloch á que 's proclami 'l famós *Papam habemus*.

De manera que ó bé l'Esperit Sant no entra ni surt pera res en aquest assumptu, ó bé 'ls cardenals fan la seva santíssima voluntat, prescindint de las inspiracions del Esperit Sant.

La disyuntiva no te retop.

Jo més aviat m'inclino á creure que sobre 'ls cardenals del Sacro Colegi hi influeixen altres móvils que no tenen res de sants, ni res tampoch de misteriosos, y en cambi si molt de humans; en el sentit més mundanal de la paraula.

Els cardenals son homes com els altres, ó més subjects que 'ls altres als estímuls de las passions. Una d'ellas y de las més importants, ha de ser l'ambició. ¿Per ventura, si no fossen ambiciosos haurien arribat á encasqueterse 'l capello cardenalici?

Son ambiciosos, y essentó ¿qui d'ells no's creurá á lo menos hò per Papa?

Pero com tots no puguen serho, s'agrupan en partits, que tindrán com tots els partits per llàs de unió l'interés, l'affeció personal, la simpatia y la comunitat de ideas y tendencias.

Pero entra ademés en l'embull un nou element de no escassa importancia, y es aquest l'influència que sobre tal o qual membre del Sacro Colegi exerceixen els poders constitutius.

No hi ha rey ni emperador que deixi d'exercir aquesta influència en un determinat sentit. Al efecte se posan en exercici totes las malas arts de la diplomacia. L'emperador de Alemania, l'emperador d'Austria, el rey de Italia, el rey d'Inglaterra, y ja no parlém del d'Espanya, perque als espanyols com á humils vassalls del Vaticà, no se'n reconeixen ni tant sols els drets que s'arrogan alguns monarcas protestants, tots qui més qui menos te basa en aquest joch. Y si no li donan se la pren.

¡Lluhit paper li fan desempenyar al Esperit Sant!

En aquestas condicions la reunio del còclave se converteix en un cau de intrigas y de habilitats.

De l'elecció del Papa nou depen la preponderancia de un Estat sobre l'altre, y l'predominio de una ó altra política determinada. Així, mentres Pío IX, ab sus ideas intransigentes, secundava l'accio desenfrenada de las taifas carlistas, mantenint encesa á Espanya una guerra civil salvaje, Lleó XIII, suscitando al clero de la disciplina del partit carlista, va evitar la guerra, logrant que 'l clericalisme sigüés l'amo de la nació.

Una serie de problemes candents relacionats ab la política interior y ab la política internacional, tenen la seva solució pendente de l'elecció del Papa. Calculis ab això sols si 's bellugarán els interessats, si se 'l armaran de intrigas, si se'n proposaran de arreglos y compordenças.

¡Y l'pobre Esperit Sant, á qui se li atribueix tota la gracia, tota la virtut de la elecció, ab el capota de l'alal...

Jo francament, buscaria un medi pera rehabilitar-lo de una vegada. No s'pot consentir que se 'l fassi servir de tapadora de tantas y tantas miserias exclusivament terrenas.

Preguntan com m'ho arreglaría?

De una manera molt senzilla.

Més d'una vegada haurán vist, quan no á la Reina á la Plaça del Angel, al home que treua la planeta de las personas que desitjan coneixer el seu porvenir, per medi de uns auells ensinestrats.

Van vostés y entregan els cinch céntims: l'home obra la gabia y veurán sortir al aucellet, que fent saltirons, se'n va de dret al munt de paperets plegats que contenen las planetas: n'agafa un ab el bech, l'entrega, y allà troben especificat el seu porvenir, si treuarán la rifa, si serán felissos en el matrimonio, las malalties que tindrán, la mort que se's espera.

¡Donchs per què no s'ha de fer una cosa per l'istil?

En lloc de la planeta, que cada paperet continguí el nom de un cardenal. En lloc del verdum, de la cadernera, del passarel·l o del pinsà, s'avvia un colom—aixòs la ilusió serà més complerta—y 'l paper que 'l colom agafi ab el bech, es 'el que portará escrit el nom del Papa nou.

Després de rumiar molt, no he trobat altre medi de fortificar la fe, que, segons vaig veient, cada vegada que s'ha d'elegir un nou Papa, se'n va més per terra.

P. DEL O.

DESDE ROMA

(Del nostre Corresponsal).

Caríssimo Directore:
Roma, nel instant presente,
é una barreja de gente
de tutta classe e colore.

Quadrillers di cardinale
que arriban esbufegando,
políticos senza mando,
redactores de giornale;

Capellans di suffraganeos
con la fulana al darreria,
fotógrafos de ratera
que buscan fare instantáneas;

Modestos agricultores,
signores aristocráticos,
polizones, diplomáticos,
donnas beatas, pintores;

Faixas bobas, tipos pilli,
gente flaca, abdomen plenos,
turistas, biancos, morenos...
en fino, un'olla de grilli.

Tuttos, como es natural,
sean d'este ó d'aquel bando,
passan il tempo parlando
de la eleccione papale.

Fins els cotxeri di punto,
fins las casas de barretto,
senza gota de respeto,
s'ocupan del mismo assunto.

¿Quin serà el capo di colla
que 'l Sacro Colegio voti?
¿Serà l'intrigante Gotti?

¿Serà l'astuto Rampolà?

¿Serà Svampa, l'homel bel-li
qu'enseanya las dents, ridendo?

¿Serà l'Oregilia, el tremendo?

¿Serà l'manso Vanutel-li?

Corra per 'qu'd cada bola,
que in veritat canta el credo;
ma in medio di questo enredo
ningú sabia una parola.

Indicó, se'n tiene alguno;
presuncions, altres tantas;
noticias vagas, bastantes,
ma dato certo, nessuno.

Alemania diu que vole
un papa del seu paese,
perque si fosse francese
faría massa bunyoles.

Frans també alsa il grito,
ma assicura molt formale
que si 'l papa é liberal,
lo domés li importa un pito.

Italia es intíl dire
que travaglia ya fa rato;
pero si suo candidato,
si es qu' existe, non respira.

In quanto á la Spagna, itapa
ni esto es de la sua corda,
ni aquí ningú si ricorda
que tal nación siga al mapa.

Entre 'ls dignos cardinale
que se sabe ó se supone
que tienen aspiracion,
hi ha un trull de cal general.

Tutto se vuelven intrigas
per revertant als enemigos;

tutto es visitá als amigos
y hasta crech que á las amigas.

Potser seré massa franqui,

pero no m'ho puch callare...

¡Quin papé hi podrà fare
aqui'l signor Samanquil!

Hi ha un cardinale que paga
los votos á pesi d'oro;

n'hi ha un altro que 's farà moro
si 'l Cónclave 'l deixa in vaga.

Aquí s'arma un poti-poti
que arriba á fer tremolare;

allí se sent preguntar:

—¿Quànt ne vole del seu vot?

L'uno:—Estoy pel purpurato
que me lo pague millore.

L'altro:—¿Qui es el monsignore
que m'omplirà més il plato?

Tots parlan de comprá y vendre,
ma en forms tan descarnada,
que allò sembla una parada
de colis y mongets tendre.

Donada la tessitura
en que aquesta gent se mueve,
ya lo he dit, qui s'atreu
á fare cap conjectura?

Molta parola incompleti,

molta insulsa vanitati,

molte pobre papanate;

qui' está bebendo á galet;

Un aparato magnifico
pel Cónclave venerando,
la mar de nombres vol

REPACHS

E diu que 'l nou ministre de la Guerra, ni tan sols coneixia de vista als seus companys de ministeri, y que ab en Villaverde no hi havia enraonat més que un parell de vegades y encara superficialment.

Y donchs ¿cómo s' explica que sigui ministre en companyia de uns homes per ell casi desconeguts?

Senzillament, porque á la casa gran van imparsarlo.

Vels'hi aquí que un no sab si es ministre de la Guerra ó ministre de la Pau. De la Pau pronunciat en francès, es á dir: ministre de la pò.

En Clavé vā dir:

«L' alba somriu.»

Pero quan va escriure aquest vers, no coneixia al Alba, diputat per Valladolid, secretari de la Unión Nacional, y avuy sub-secretari de la Presidencia del Consell de ministres.

Si l' hagués conegut, no hauria dit que somreya, sino qu' era capás de riure's de tot de la professió, del mort y de qui 'l vetlla y fins de sí mateix.

Aquest Alba es el qu' en la passada legislatura, confirmava el pacte de Lleida ab els regionalistes catalans, afirmant que s' havia embarcat ab ells en el mateix tren encare que no tingues la idea de fer junts tot el viatge, ans bé reservant's l' dret de baixar á l' estació que tingues per convenient.

Y en efecte, ha baixat á la primera: Villaverde, parada y fonda.

Ha baixat y s' ha entaulat.

Y s' ha entaulat precisament, en la sub secretaria de la Presidencia del Consell de Ministres, un càrrec que quan feya la propaganda per compte de la Unión Nacional, deya qu' era intúit y qu' era necessari suprimirlo.

Ja no 's dirá que no procura la seva supressió. Procura la seva supressió menjantse'l.

Aixó sí, apena entaulat, de qui primer s' ha recordat ha sigut de'n Paraíso, el seu antic company de glòries y fatigas. Y avants de clavar la primera culerada al plat, ha demanat tinta, ploma, paper y li ha expedit el següent telegrama:

«Al encargarme de la sub-secretaría de la Presidencia del Consejo de Ministros, reitero al amigo mi cariño y mi adhesión, tanto política como particularmente.»

VILLAVERDE: —Vinga aquesta cartal... Me la quedo.

COSTA: —Pero si encare 'n tinch una pila... Y que hi ha bons trunfos...

La causa de la darrera crissis

¿De qui es aquest peu?

Està vist: desahogats y caragirats de aquest calibre son la gloria de la monarquía.

¿Qui serà Papa?

Aquesta es la pregunta qu' está avuy á l' ordre del dia.

Algúns estan per en Gotti; els altres per en Rampona; fins n' hi ha molts que patrocinan la candidatura del camarlenc Oreglia. Camarlenc, com ell, era en Joaquim Pecci—diuhem,—y sigue elegit.

—Donchs jo no crech que 'n surti—exclamava un reverendo de moltes lluiras y bastant xistós.—Pera conquerir la tiara se necessita ser molt dissimulat, y francament, aquest bon senyor ha ensenyat massa l' Oreglia.

Infinitat de mitins s' han celebrat en tot' Espanya pera conmemorar la expulsió dels frares. Si 'ls morts parlessin, ja sé lo que diria en Menzabal:

—Estich content de veure aquest despertar vostre. Aixis, aixis m' agrada. Pero teniu en compte que nosaltres enraonavam menos y f'gam més.

*Papeles son papeles
cartas son cartas
y las cartas de 'n Costa
son papé en alsa.*

Entre 'ls catòlics ¡horror! s' està fent grans

apostas sobre qui s' emportarà la tiara. L' Oreglia y en Vannutelli son els que mes diners tenen al seu favor.

—M' hi jugo 'l cap que sortirà l' Oreglia, deya un. La veritat es que la farsa religiosa s' ha descobert ab totes las seves trampas y els seus vics. ¡Pobra Iglesia, arribar á ser pels seus mateixos mantenidors un motiu d' estirar l' oreja á n' en Jordil!

Vivir para vert.

Tothom creu imminent una guerra entre Russia y el Japón. En ella, hi morirà molta gent, ¿Y el Czar qué hi diu?... Que li es indiferent... ¡Aixó també ho crech jo!

Per demostrar en Silvela que 'l govern de la monarquía espanyola no està tan sol com va suposar en Salmerón en el seu discurs, digué que l' aliança ab Fransa podia donar-se com establecida y consumada.

La verdadera aliança ab Fransa, mal que pesi á n' en Silvela, no serà un fet fins que las dues naçions puguin tractarse de República á República.

CORRESPONDENCIA

Caballers: L' avi de Alfá, Justicia!, Perdal-Perbaix, Alivedlos, Román Lojup, Toribio Roca, Andreu Baldú, P. Beranstequi, Rossendo Coll y Estruch, T. B. A., Anara, Joan Mamé, F. Doménech, Antonet B., Carlos B. Fontas, A. Cararach, Andreu Nonell, Fray Caballero, S. R. Ribas de E. C., R. Riber, Albertet de Vilafraçana, Ernesto de V., Sisquet de Gracia, Un retrato y M. J. Font y Tarragona: Una de freda.

Caballers: Quimet Pujol, Enrich Doménech, Joan Catau y F. Virgili R.: Una de calenta.

Caballers: R. R. y V., A. C. y T., M. R., R. P., R. R. Ll., J. M. de G., C. de A., Pep Ll., J. F. B., P. F. B., J. F. G., R. V., J. T. S. y J. B.: Rebut y gracies, un milió.

Caballers: J. C., E. G., Varios interessats, J. Ll., S. N., R. P. S., A. T. y J. R., R. A., P. B. de P., G. R. C. y S. y corregionalists: No publiquen les cartas rebudas per varius motifs.—Lucas Duflot: Las cosetas si, las cosassas no.—Un dependent: Val més que abogui per tancar á las vuyt... Déixis de amrossa.—A. Ribas Ll.: No li assegurém.—R. Parassol: Resulta trist.—Carinet: ¡Si es tan poca cosa!—Lluís G. Salvador: Gracias per la poesia enviada.—Joanet de Saturina: Esta bé, home, està bé.—Nervi: Els seus dibuixos ens han deixat les mans totas tacadas. Ab aixó... ens en rentem les mans.—A. Doria: No va mal.—M. Plana: Es algo incorrecte, y no 'ns podem entretenir en arregiarla.—A. R. T.: Ho tornaré á llegir, y en tot cas, ja ho sab.—Dos republicans: No 'ns convé.—A. G. Méndez: Cursileta.—Joseph Ventura: Bastant pobra.—Norat: ¡Ignocent!—Congre Gros: La figura ja està bé; lo que no està bé son els accessoris.—J. Costa Pomés: Rebut l' original, y disposi.—M. de C.: ¿Ja es ben mascle?—Padri Drapayre: Carta Correo.—Ramonet: Enterat y 's cumplirà l' encàrrec. Gracias per l' invitació que 'ns feya de pujar aquí dalt.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.